

Anpassade grundskolan: elever per 15 oktober

Instruktioner

Avser alla kommunala och fristående skolenheter som bedriver skol- och verksamhetsformerna anpassad grundskola, förskoleklass eller fritidshem.

Avser inte skolformerna grundskola, sameskola eller specialskola.

Sista insändningsdag: 2023-11-01

Innehåll

Nyheter 2023	1
Allmänt om undersökningen	1
Undersökningens tre blanketter	1
Centrala uppgiftslämnare – Era skolenheter	1
Dessa elever ska redovisas	2
Dessa elever ska <i>inte</i> redovisas	3
Instruktioner till blanketterna.....	4
1) Elever i anpassad grundskola, förskoleklass och fritidshem.....	4
2) Modersmål i förskoleklass.....	8
3) Modersmål i anpassad grundskola.....	9
Så lämnar du uppgifter	11

Nyheter 2023

Skolformen grundsärskola har bytt namn till anpassad grundskola – kan ha betydelse för dokument och webbsidor/webbadresser.

Den 2 juli 2023 togs träningskolan bort som en inriktning i den anpassade grundskolan. Från och med hösten 2023 samlas därför uppgiften om elever med inriktning träningskola inte längre in i undersökningen. Insamlingen av uppgifter om elever med inriktning träningskola ersätts av uppgifter om elever läser ämnen, ämnesområden eller en kombination av ämnen och ämnesområden samt uppgift om elever läser ämnen enligt grundskolans kursplaner.

I insamlingen av särskilt stöd har ytterligare två stödåtgärder lagts till :

- i. Elever får särskilt stöd i form av distansundervisning enligt 3 kap. 11a § skollagen.
- ii. Elever får särskilt stöd i form av annan undervisning enligt 3 kap. 11a § skollagen.

Allmänt om undersökningen

Undersökningens tre blanketter

- Elever i anpassad grundskola, förskoleklass och fritidshem
- Modersmål i förskoleklass
- Modersmål i anpassad grundskola

Samtliga blanketter ska besvaras. Om skolenheten inte berörs av en eller flera blanketter (till exempel om skolenheten är nedlagd) anmäler ni detta genom att logga in och besvara den första frågan i respektive blankett. Tänk på att även uppdatera uppgifter om skolenheten i skolenhetsregistret genom att fylla i ett formulär via länken <https://www.skolverket.se/skolutveckling/skolenhetsregistret>.

Centrala uppgiftslämnare – Era skolenheter

Ni som är en central uppgiftslämnare för huvudmannen kan även se blanketten ”Era skolenheter” efter inloggning. I denna blankett finns en Excelfil att hämta med uppgift om vilka skolenheter som huvudmannen förväntas skicka in uppgifter för. I Excelfilen finns även separata inloggningsuppgifter för respektive skolenhet att använda om ni vill rapportera en fil för varje skolenhet. Observera att uppgifter ska skickas in på den centrala inloggningen eller på skolenhetens inloggning, det vill säga inte skickas in dubbelt på båda inloggningarna.

Om någon av skolenheterna inte har några elever att rapportera noterar ni skolenheten i blanketten ”Era skolenheter” tillsammans med en

kommentar till varför inga uppgifter kommer rapporteras. Skicka in blanketten för att registrera uppgifterna hos SCB.

Dessa elever ska redovisas

- Alla elever som är inskrivna i anpassad grundskola den 15 oktober 2023 (eller närliggande vardag).
- Elever i förskoleklass vid skolenheter som endast har elever i anpassad grundskola i övrigt.
- Elever i anpassad grundskola inskrivna vid fritidshem, oavsett om fritidshemmet tillhör en skolenhet med skolformen anpassad grundskola eller grundskola.
- Asylsökande elever som är mottagna i den anpassade grundskolan eller går i förskoleklass vid skolenheter som endast har elever i anpassade grundskola i övrigt.
- Tillfälligt frånvarande elever.

Dessa elever ska *inte* redovisas

- Grundskoleelever som går i grundskola.
- Elever som är mottagna i anpassade grundskolan och integrerade i grundskolan.
- Elever som är mottagna i grundskolan och integrerade i anpassade grundskolan.
- Elever i förskoleklass vid skolenheter som har grundskola.

Dessa elever redovisas till SCB i undersökning [Grundskolan: elever per 15 oktober](#).

- Nyanlända elever vid mottagningsenheter som utreds/kartläggs för att få en skolplacering.

Instruktioner till blanketterna

1) Elever i anpassad grundskola, förskoleklass och fritidshem

Filen ska innehålla en rad per elev (personnummer).

Personnummer

Fyll i fullständigt personnummer för eleven. För elever utan ordinarie personnummer kan även samordningsnummer tilldelat av Skatteverket anges. Elevens personnummer måste alltid anges. Fullständigt personnummer ska även anges för elever med skyddad identitet.

Personnummer för elever med tillfälligt personnummer anges med TF-nummer i stället för de fyra sista siffrorna. De två sista siffrorna anges för pojkar med TF10 (ÅÅÅÅMMDDTF10) och flickor med TF20 (ÅÅÅÅMMDDTF20). Om två elever med tillfälliga personnummer har samma födelsedag ska den sista siffran i personnumret ändras (till exempel ÅÅMMDDTF11).

Skolenhetskod

Fyll i skolenhetskoden. Koden identifierar en skolenhet. Uppgiften lämnas blank när enbart fritidshemsplacering ska rapporteras. Kontakta Uppgiftslämnarservice om ni saknar information om skolenhetskod för en eller flera skolenheter.

Skolenhetens namn

Fyll i skolenhetens namn. Uppgiften lämnas blank när enbart fritidshemsplacering ska rapporteras.

Årskurs

Fyll i årskursen där eleven är inskriven. Värdet kan vara 0–9. Elever i förskoleklass rapporteras i årskurs 0 och elever i anpassade grundskolan i årskurs 1–9. Uppgiften lämnas blank när enbart fritidshemsplacering ska rapporteras.

Klassbeteckning

Fyll i beteckningen på den klass där eleven är inskriven. Varje klassbeteckning ska vara unik per skolenhet och avse den administrativa indelning av elever som rektor har beslutat om. Eleverna ska rapporteras till den klass de normalt tillhör. Informationen kommer att användas för beräkning av hur många elever som förekommer i respektive gruppering. Uppgiften lämnas blank när enbart fritidshemsplacering ska rapporteras.

Form av utbildning för anpassad grundskola

Anger om eleven läser enbart ämnen eller enbart ämnesområden eller en kombination av ämnen och ämnesområden.

- 1 = Eleven läser enbart ämnen.
- 2 = Eleven läser enbart ämnesområden.
- 3 = Eleven läser en kombination av ämnen och ämnesområden.

Grundskolans kursplan

Anger om eleven läser minst ett ämne efter grundskolans kursplan i den anpassade grundskolan.

- 1 = Ja, eleven läser minst ett ämne efter grundskolans kursplan
- 0 = Nej, eleven läser enbart kursplanen för den anpassade grundskolan

Inskriften i fritidshem

Fyll i om eleven är inskriven i fritidshem under dagtid. Uppgiften måste besvaras för elever i årskurs 0–6.

- 1 = Ja, eleven går i fritidshem.
- 0 = Nej, eleven går inte i fritidshem.

Elever som har korttidstillsyn via LSS ska inte anges ha fritidshemsplacering.

Fritidshemsplacering ska inte förväxlas med placering vid öppen fritidsverksamhet. I fritidshemmet är eleven inskriven och vårdnadshavare meddelar i förväg vilka tider de behöver fritidshem. I en öppen fritidsverksamhet är närvaron frivillig och familjen och barnet avgör när och hur ofta barnet ska delta i verksamheten.

Öppen fritidsverksamhet tillhör så kallad annan pedagogisk verksamhet som bedrivs i stället för utbildning inom skolväsendet. Läroplanen, Lgr 22, gäller inte för öppen fritidsverksamhet men kan vara vägledande för verksamheten. Den öppna fritidsverksamheten benämns ibland som fritidsklubb och är ofta samordnad med skola, fritidshem och kommunens övriga fritidsverksamheter för barn och ungdom. Den kan även anordnas i samarbete med föreningslivet.

Mer information om fritidshem kan läsas på Skolverkets hemsida [Fritidshem och öppen fritidsverksamhet - Skolverket](#).

Fritidshemmets skolenhetskod

Om eleven är inskriven i fritidshem ska skolenhetskoden för fritidshemmet anges här. Om fritidshemmet hör till en skolenhet anges den skolenhetskoden. Uppgiften ska besvaras om eleven är inskriven i fritidshem, om inte ska uppgiften lämnas tom.

Fritidshemmets namn

Fyll i namnet på fritidshemmet där eleven är inskriven. Uppgiften ska besvaras om eleven är inskriven i fritidshem, om inte ska uppgiften lämnas tom.

Avdelningens namn

Beteckning på den avdelning vid fritidshemmet där eleven är inskriven. Med avdelning menas den elevgrupp som ett arbetslag ansvarar för. Uppgiften ska besvaras om eleven är inskriven i fritidshem, om inte ska uppgiften lämnas tom.

Kursplan svenska som andraspråk

Fyll i om eleven följer kursplanen för svenska som andraspråk. Om eleven följer kursplanen för svenska anges 0 = Nej, eleven följer kursplanen för svenska. Gäller bara anpassad grundskola (årskurs 1–9).

1 = Ja, eleven följer kursplanen för svenska som andraspråk.

0 = Nej, eleven följer kursplanen för svenska.

Åtgärdsprogram

Fyll i om eleven har beslut om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 § skollagen (2010:800). Stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska inte anges som åtgärdsprogram. Uppgiften måste besvaras.

1 = Ja, eleven har ett åtgärdsprogram.

0 = Nej, eleven har inte ett åtgärdsprogram.

Särskild undervisningsgrupp (särskilt stöd)

Fyll i om eleven får särskilt stöd i form av särskild undervisningsgrupp enligt 3 kap. 11 § skollagen (2010:800). Gäller bara anpassad grundskola (årskurs 1–9).

1 = Ja, eleven får särskilt stöd i form av särskild undervisningsgrupp.

Enskild undervisning (särskilt stöd)

Fyll i om eleven får särskilt stöd i form av enskild undervisning enligt 3 kap. 11 § skollagen (2010:800). Gäller bara anpassad grundskola (årskurs 1–9).

1 = Ja, eleven får särskilt stöd i form av enskild undervisning.

Anpassad studiegång (särskilt stöd)

Fyll i om eleven får särskilt stöd i form av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen (2010:800). Gäller bara anpassad grundskola (årskurs 1–9).

1 = Ja, eleven får särskilt stöd i form av anpassad studiegång.

Distansundervisning (särskilt stöd)

Fyll i om eleven får särskilt stöd i form av distansundervisning enligt 3 kap. 11 a § skollagen (2010:800). Gäller bara anpassade grundskolan (årskurs 1–9).

1 = Ja, eleven får särskilt stöd i form av distansundervisning.

Annan undervisning (särskilt stöd)

Fyll i om eleven får särskilt stöd i form av annan undervisning enligt 3 kap. 11 a § skollagen (2010:800). Gäller bara anpassade grundskolan (årskurs 1–9).

1 = Ja, eleven får särskilt stöd i form av annan undervisning

Studiehandledning på modersmålet

Fyll i om eleven får studiehandledning på sitt modersmål enligt 5 kap. 4 § skolförordningen (2011:185). Studiehandledning på modersmålet ska anges oavsett om den ges som extra anpassning eller inom ramen för särskilt stöd. Gäller bara anpassad grundskola (årskurs 1–9).

1 = Ja, eleven får studiehandledning på sitt modersmål.

***Observera** att elever som går i förberedelseklass, precis som övriga elever i anpassade grundskolan, kan ha en notering om särskilt stöd (åtgärdsprogram respektive stödinsatser som särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning, anpassad studiegång och studiehandledning på modersmålet) men själva placeringen i förberedelseklass är inte en form av särskilt stöd och ska alltså **inte** rapporteras in som detta.*

2) Modersmål i förskoleklass

Filen ska innehålla en rad per språk för respektive skolenhet, med tillhörande elevantal. Här rapporteras antal elever, inte personnummer.

- Rapportera endast modersmål för de förskoleklass elever som har redovisats ha sin skolplacering i skolenheter som endast har elever i anpassad grundskola i övrigt. Modersmål för förskoleklass elever som har sin skolplacering i skolenheter som har grundskola redovisas i undersökningen [Grundskolan: elever per 15 oktober](#).
- Rapportera ett modersmål per elev, varje elev skall bara ingå i antalsuppgifterna på en rad.
- Pojkar och flickor med samma språk och skolenhetskod rapporteras i olika kolumner på samma rad.

Skolenhetskod

Fyll i skolenhetskoden där eleverna har sin skolplacering.

Språkkod

Fyll i det språk som eleverna har som modersmål. Elever med svenska som modersmål ska inte anges. Endast ett språk per elev ska anges. I de fall det finns elever som har fler än ett modersmål anges språket som eleven får möjlighet att utveckla.

Språkförteckning finns på www.scb.se/anpgrundelev.

Antal elever med annat modersmål än svenska

Fyll i antal elever i förskoleklass, uppdelat på pojkar och flickor, med det modersmål som redovisades under *Språkkod*. En elev ska endast förekomma på en rad.

Skolornas och huvudmännens kännedom om antalet elever som har annat modersmål än svenska uppkommer vanligen genom att vårdnadshavare fyller i uppgifter om förekomst av annat modersmål på en blankett till skolan eller genom att det kommer in en ansökan om modersmålsundervisning till skolan. Antalet elever som ska rapporteras i undersökningen är det antal som skolorna har kännedom om.

Antal elever med annat modersmål än svenska som får möjlighet att utveckla modersmålet

Fyll i antal elever i förskoleklass, uppdelat på pojkar och flickor, med det modersmål som redovisades under *Språkkod*, och som får möjlighet att utveckla sitt modersmål i enlighet med 9 kap. 10 § skollagen (2010:800).

3) Modersmål i anpassad grundskola

Filen ska innehålla en rad per årskurs och språk för respektive skolenhet, med tillhörande elevantal. Här rapporteras antal elever, inte personnummer.

- Rapportera ett modersmål per elev, varje elev skall bara ingå i antalsuppgifterna på en rad.
- Pojkar och flickor med samma årskurs, språk och skolenhetskod rapporteras i olika kolumner på samma rad.

Skolenhetskod

Fyll i skolenhetskoden där eleverna har sin skolplacering.

Årskurs

Fyll i årskurs där eleverna är inskrivna. Elever i anpassade grundskolan går i årskurs 1–9. Elever i förskoleklass (i denna undersökning årskurs 0) redovisas på separat blankett, se tidigare avsnitt.

Språkkod

Fyll i det språk som eleverna har som modersmål. Elever med svenska som modersmål ska inte anges. Endast ett språk per elev ska anges. I de fall det finns elever berättigade till modersmålsundervisning i fler än ett modersmål anges språket som eleven får modersmålsundervisning i.

Språkförteckning finns på www.scb.se/GrundsarElev.

Antal elever som är berättigade till modersmålsundervisning

Fyll i antal elever, fördelat på pojkar och flickor, som är berättigade till undervisning i det angivna modersmålet i enlighet med 10 kap. 7 § skollagen (2010:800) respektive 5 kap. 7§ skolförordningen (2011:185). En elev ska endast förekomma på en rad. En elev kan vara berättigad i flera modersmål men enbart ett av dessa ska rapporteras.

Förklaring om vilka elever som är berättigade till modersmålsundervisning i de respektive skolformerna kan ses på Skolverkets hemsida: www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/ratt-till-modersmalsundervisning.

Skolornas och huvudmännens kännedom om antalet elever som är berättigade till modersmålsundervisning uppkommer vanligen genom att vårdnadshavare fyller i uppgifter om förekomst av annat modersmål på en blankett till skolan eller genom att det kommer in en ansökan om modersmålsundervisning till skolan. Antalet elever som ska rapporteras i undersökningen är det antal som skolorna har kännedom om och där eleverna har bedömts som berättigade.

Antal elever som deltar i modersmålsundervisning

Fyll i antal elever, fördelat på pojkar och flickor, som läser enligt kursplanen i modersmål. Endast elever som är *berättigade* kan rapporteras som *deltagande i modersmålsundervisning*.

Antal elever som deltar i modersmålsundervisning utanför den garanterade undervisningstiden

Fyll i antal elever, fördelat på pojkar och flickor, som deltar i modersmålsundervisning utanför den garanterade undervisningstiden. Det vill säga; eleven deltar i modersmålsundervisning på annan tid än inom ramen för språkval, elevens val eller skolans val. Hela eller delar av undervisningstiden är alltså förlagd utanför den garanterade undervisningstiden. Endast elever som är *berättigade* kan rapporteras som *deltagande i modersmålsundervisning*.

Antal elever som deltar enligt kursplan för minoritetsspråk

Ska endast besvaras för elever som läser finska, meänkieli, jiddisch, romani chib och samiska. Summan av antalet pojkar och flickor måste motsvara antalet pojkar och flickor *som deltar i modersmålsundervisning i annat modersmål än svenska*, för språken finska, meänkieli, jiddisch, romani chib och samiska.

Förstaspråk

Fyll i antal elever som läser ett minoritetsspråk enligt kursplan för förstaspråk. Förstaspråk innebär att grundläggande kunskaper i modersmålet finns vid undervisningens start.

Andraspråk

Fyll i antal elever som läser ett minoritetsspråk enligt kursplan för andraspråk. Andraspråk motsvarar ett nybörjarspråk vid start.

Så lämnar du uppgifter

Alla uppgifter lämnas på filer, antingen via en textfil som tas ut ur ett administrativt system, eller med hjälp av den Excelblankett som finns att spara ned från uppgiftslämnarsidan [Lämna uppgifter-Anpassad grundskola: elever per 15 oktober \(scb.se\)](#).

Tänk på att alltid spara en kopia av de lämnade uppgifterna!

SCB får inte skicka tillbaka inskickade uppgifter.

1. När alla uppgifter är framtagna från det administrativa systemet eller ifyllda i Excelmallarna lämnar du uppgifterna via Internet på [Lämna uppgifter-Anpassad grundskola: elever per 15 oktober \(scb.se\)](#).
2. Klicka på länken "Logga in" och använd användarnamn och lösenord som du har fått från SCB.
3. När du har loggat in ska du lämna dina kontaktuppgifter. Tänk på att den person du anger som kontaktperson är den som blir kontaktad vid eventuella frågor på det som fyllts i. Klicka därefter på "Spara och fortsätt".
4. Tänk på att varje gång du sänder in en ny reviderad fil försvinner alla uppgifter som tidigare sänts in från samma användare. Se därför till att filen innehåller uppgifter för samtliga skolenheter/fritidshem som du är uppgiftslämnare för.
5. Vid insändningen kontrollerar SCB filen. Om du inte behöver granska filen efter kontrollen blir den bifogad och du går vidare i webblanketten för att skicka in uppgifterna. Alternativt om du behöver granska filen visas en lista över de kontroller du behöver göra. Listan går att spara på datorn. I listan visas vilken rad och variabel som du behöver kontrollera. Det visas även en förklaring samt om raden måste ändras eller om det räcker med att kontrollera att raden är korrekt innan filen kan skickas in.
6. När filen är inskickad kommer en text som förklarar att respektive fil "...har skickats till SCB".
7. Efter uppgiftslämnandet granskar SCB och kontrollerar de lämnade uppgifterna ytterligare en gång. Vid eventuella tveksamheter återkommer vi för kompletteringar.

Kontakta oss

Frågor om insamlingen besvaras av SCB:s Uppgiftslämnarservice.

Uppgiftslämnarservice

010-479 60 65, insamling.skola@scb.se

SCB, 701 89 Örebro

www.scb.se